

İSİM TAMLAMASI

İsimler, isim soylu sözcükler ve fiil türündeki bütün kelimeler; nesnelere ve hareketleri tek tek karşılayan, onların tek tek adları olan kelimelerdir. O nesnelere ve hareketleri bazı çeşitli yönleri ile daha geniş olarak ifade etmek için tek kelimedenden daha fazla sözcüğe ihtiyaç duyulur.

Tek bir kelimenin karşılayamadığı, tek kelime olarak karşılıklarının, adlarının bulunmadığı; daha geniş dil birlikleri ile ifade etmek zorunda olduğumuz durumlar vardır. İşte bu durumda birbiriyle ilgisi olan, biri diğerini sahiplik (iyelik) yönünden tamamlayan, en az iki isimden oluşan kelime grubuna başvurulur ki bunlara biz “**isim tamlamaları**” diyoruz.

En az iki tane ismin oluşturduğu isim tamlamalarında birinci isim “**tamlayan**” ikinci isim ise “**tamlanan**” olarak görev yapar.

Urdu dilinde tamlamalar yapılırken tamlayan kısmına aitlik(iyelik eki) olan şu ekler getirilir :

eril tekil isimler için ;

ک

eril çoğul isimler için ;

کے

dişil tekil ve çoğul isimler için;

کی getirilir.

Not: Tamlama kurulurken tamlayanın cinsine bakılmaz, aitlik ekini seçerken her zaman tamlananın cinsi ve sayısı dikkate alınmalıdır.

tamlanan + کی کے ک + tamlayan

Kural 1 : Tamlanan **eril ve tekil** isim olduğu zaman tamlayan ve tamlanan ortasına ک getirilir.

tamlanan + ک + tamlayan

(eril –tekil)

Ali'nin köpeği علی کا کتا

Ali'nin kalemi علی کا قلم

Kural 2 : Tamlanan **eril ve çoğul** isim olduğu zaman tamlayan ve tamlanan ortasına کے getirilir.

tamlanan + کے + tamlayan

(eril çoğul)

Ali'nin köpekleri علی کے کتے

Ali'nin kalemleri علی کے قلم

Kural 3 : Tamlanan **dişil ve tekil- çoğul** isim olduğu zaman tamlayan ve tamlanan ortasına کی getirilir.

tamlanan + کی + tamlayan

(dişil tekil / çoğul)

Ali'nin kedisi علی کی بلی

Ali'nin kedileri علی کی بلیاں

Ali'nin kitabı علی کی کتاب

Ali'nin kitapları علی کی کتابیں

- اسلام کا قلم نہیں ہے۔
- اسلام کے قلم نہیں ہیں۔
- اسلام کی کاپی ہے۔
- اسلام کی کاپیاں ہیں۔
- انوار کا ایک بیٹا ہے۔
- انوار کے دو بیٹے ہیں۔
- انوار کی تین بیٹیاں ہیں۔
- کمرے کی کرسیاں کہاں ہیں؟
- احمد کی گاڑی ہے۔

Edatların Tamlama Ekleri İle Kullanımı

یہ وہ işaret sıfatlarından sonra edat ya da tamlama eki gelirse ;

Bu Şu, O

یہ اِس

وہ اُس olur.

Bu kalemdir.

یہ قلم ہے۔

Bunun içinde (bunda) su vardır.

اِس میں پانی ہے۔

Bu kitabın üzerinde kalem vardır

اِس کتاب پر قلم ہے۔

O evde kim vardır?

اُس گھر میں کون ہے؟

O, Ali'nin ablasıdır.

وہ، علی کی بہن ہے۔

Şu arabanın kapısı kırmızıdır.

اس گاڑی کا دروازہ لال ہے۔

Banu çok güzeldir.

بانو بہت خوبصورت ہے۔

Ali'nin kızı çok güzeldir.

علی کی بیٹی بہت خوبصورت ہے۔

Bu kızın oğlu nerede ?

اس کا بیٹا کہاں ہے ؟

یہ (Bunlar) (Şunlar, Onlar) وہ işaret sıfatlarından sonra gelen isim çoğul ise ve kendisinden sonra edat ya da tamlama eki gelirse ;

یہ ان

وہ ان olur.

Konu ile ilgili örnek alıştırmalar :

Bunlar ağaçtır.

یہ درخت ہیں۔

Ağacın üzerinde kuş vardır.

درخت پر پرندہ ہے۔

Ağaçların üzerinde kuşlar vardır.

درختوں پر پرندے ہیں۔

Bu ağacın üzerinde meyve vardır.

اس درخت پر پھل ہے۔

Bu ağaçların üzerinde meyve yoktur.

ان درختوں پر پھل نہیں ہے۔

Bu, Ahmet'in ağacıdır.

یہ، احمد کا درخت ہے۔

Bunlar, Ahmet'in ağaçlarıdır.

یہ، احمد کے درخت ہیں۔

Bu ağaç, Ali'nin bahçesindedir.

یہ درخت ، علی کے باغ میں ہے۔

Şu ağaçlar, Ali'nin bahçesindedir.

وہ درخت ، علی کے باغ میں ہیں۔

O ağacın meyvesi nedir?

اُس درخت کا پھل کونسا ہے؟

O ağacın meyvesinin adı elmadır.

اُس درخت کے پھل کا نام سیب ہے۔

O ağaçların meyvesi çok lezzetlidir.

اُن درختوں کا پھل بہت مزیدار ہے۔

O ağaç, çok uzundur.

یہ درخت ، بہت لمبا ہے۔

O ağaçlar, fakültenin bahçesindedir.

یہ درخت، فیکلٹی کے باغ میں ہے۔

İYELİK EKLERİ

Adlara gelerek onlara aitlik anlamı katan, onların neye, kime ait olduğunu belirten eklerdir.

Urdu dilinde iyelik ekleri, ait olunan nesnenin cins ve sayısına göre uyum içerisine girer.

Bu uyum aşağıda şu şekilde verilmiştir:

dişil tekil / çoğul

eril- çoğul

eril – tekil

میری

میرے

میرا

تیری

تیرے

تیرا

اس کی

اس کے

اس کا

ہماری

ہمارے

ہمارا

تمہاری

اُن کی

تمہارے

اُن کے

تمہارا

اُن کا

آپ کا

